

ANTONII MIZALDI

MONLVCIENTIS MEDICI, DEN-

dranatome: seu, Exploratio & dissectio corporis arbo-

rei in sua sigillatim membra & parteis. Vbi de ea-

rum officijs, nutritione, succis, humo-

ribus, & alijs.

P V D omneis omniū
gentium & linguarum
Philosophos pro con-
cesso & confesso habe-
tur, Deum Opt. Maxi.
ancillantemq; ei Natu-
ram, nihil vnquam fru-
stra fecisse: dedisseque
rebus omnibus parteis
& membra, quę illis ad
vsum essent necessaria. Arboribus

Hinc stirpium generi vniuerso radices, velut fun-
damenta quædam, iecit: vt ijs quasi pedibus (sic radices pro
enim loquitur Plinius) subsisterent ac firmarentur pedibus.
tur. Quibus caudicem, vel, si maioris, truncum su-
perposuit: ramisq; quasi brachijs rursus illum Truncus.
diffudit: & ex his caules ac surculos elicit, velu-
ti manus & digitos: eorumque alios fructu do-
nauit, alios fronde sola & folijs vestiuit: quibus-
dam genitalia membra dedit conceptu & foetu
suo tempore grauida: plerisque verò alijs, vni-
bracula duntaxat & tegmina præscripsit ad tu-
tandos, protegendosque partus: & ob id fructi-
bus priuauit. Arboreis itaque surculis & cauli-
culis genitalis sedes assignatur. Quod si nonnun-

R 2

quana

- quam à partu cessent, non tamen vt orbi & steriles à fertilium choro sunt explodendi. His omnibus corticem, ceu cutem quandam apposuit: cui humor subest, qui sanguis intelligi debet, omnia alens, vegetans & sustinens, vnde etiam arboris caro coalescit, cortici proxima: cui venæ insunt per caules & furculos ad folia vsque perreptantes. Subest itaque humor quidam nutritius, ceu sanguis quispiam & salua, non solum arborum cortici, verum etiam partibus reliquis: sed non idem omnibus: lacteus etenim fici inest, ad coagulandos caseos non inutilis cerasis: gummosus: vlmis saluosus: malis lentus ac pinguis: vitibus, pyris, aquosus: & ita de alijs: sed viuaciores sunt arbores quibus lentior subest humor. Insunt & succis arborum quarundam adipēs: qui à colore albo
- Cortex,**
Humor.
- Caro.**
Veng.
- Arborum hu-**
mores varij.
- Albumum**
velut adeps,
- Pulpa.**
- Nerui.**
- Glandia.**
- Medulla.**
- Albumum vocantur: mollis ac pessima pars arboreæ carnis: nam facile putrescit, & teredinibus obnoxia esse solet. Ex quo velut marcori patens, in lignis ad ædificandū repositis excludi & reserari debet, ne pars sincera trahatur in vitium & corruptelam. Arboribus nonnullis pulpa tenui constat stamine, absq; venis: & huiusmodi arbores files maximè traduntur: quibus nō adest, frangi, quàm scindi aptiores sunt: vt in olea & vite experimur. Quæ recto neruorum stamine seu filamento coaluerunt, quod frangentē præ ceteris violentiam respuant, vinculis fascium dicari solent. Hinc nimirum, genistæ, coryli, vlmī, betulæ, & populi rami, aliarumque arborum quarundam, ad id præcipua dos. Subtument & glandia, nonnullarum arborum carni, perinde atq; in corporibus humanis, quodam callo carnis in se conuoluto. Nunc de medulla paucis agendum, quæ latet in singu-

singularum arboris partium meditullio, vt in solidis animantium partibus. Sed inter se discrepāt arbores in hac medulla: quibusdam enim carnosissima subest, vt fico, sambuco, & alijs: quæ ob id fungosi generis existimantur: Alijs, lignosa sentitur, vt larici, abieti, pino & similibus. His vtrumque elucidatis, nunc demum ad nutritionem calamū in hunc conuerto modum. Si omne quod adolefcit, augeturque, alimētum capit, & illud caloris attrahentis & concoquentis beneficio sibi comparat, necessum est, arbores caloris principium aliquod, habere: quo suis radicibus alimentum ex nutritio terræ sinu, ceu ab altricis vberibus confectum, sugant & hauriant. Nam terra perinde atque vbere vtuntur: vnde succus alendis partibus dispensatur, qui seminibus ad educandam nouam sobolem conspirat. Sic autem procedit educatio. Radices maiores & crassiores proximo & illibato terræ succo primū aluntur: tum demum minores, ceu capillares quædam venæ ex maioribus obortæ: dein, residuum ad truncum & illius parteis excurrit ac transmittitur, donec ad summum & vltimum vsque surculum ac folium iugi transmeatione & ministracione peruentum sit. Naturali enim vi ac facultate nutrimentum per trunci medullam, ceu per canalem & syphunculum, cæcis quibusdam meatibus, ad summum vsque & extremum germen, flosculum, fructum, ramulum & foliolum vndiquaque distribuitur. Quod cū peruenerit, ibi consistit & absistitur: vnde tam multa in ramorum capitibus germina. Quod si veluti redundans ad crura radicibus vicina reflectatur & remigret alimentum ipsum, multos ibidem stolones edit: humo

Arboris calor ingentus.

Modus educationis arborum.

Germina.

Stolones.

re nutritio illuc conuerso, & à partibus superioribus remisso. In his paucis, præcipua consistit arbori corporis anatome, & explicata in suas partes dissectio à capite ad calcem: vel si mauis, à cacumine summo, ad imas radices, tam maiores quàm minores. Quarum statum & implantati-

Dei sapientiam quoties de aspectu, vel cogitatione mihi am & bonita propono, toties beneficentissimi Dei bonitatem tem in rebus inenarrabilem, & sapientiam incomparabilem omni- bus eludemiror ac suspicio: qui tantam radicibus illis, cere,

Pulchra philosophia.

De Nuce & Quercu notanda.

& his infixis capillamentis ac fibris facultatem elargitur, vt citra vllum auxilium, prodigiosam lignorum molem (cui vehendæ vel centum quâdoque instructissima plaustra vix sufficiât) tamque numerosam fructuum multitudinem (quæ vel nauiculam alicubi onerare possit) non dicam sustineant, sed assidua elementi subministratio- ne, etiam in arido plerunque cœlo & solo, pluribus seculis atque ætatibus alant: ac tam vberem, vt diximus, ligni & fructuum copiam sup- peditent, vt non solum ad hominum vsum multiplicem, vel annis quamplurimis sufficiat: quin imò multorum quoque animalium & volucrum pabulum etiam præferat. In quam rem, ne per varias arborum classeis insolenter nostra vagetur oratio, Nucem arborem, vel Quercum de multis pro exemplo adferam. Quæ intantam altitudinem, & vsque adeò vastam, ymbriferamque amplitudinem, quandoque spaciatur, excrescit, & dilatatur, vt sub ea, vel Alexander ille Magnus, gentium terror quondam nuncupatus, cū numerofo exercitu suo, facile castrametari possit. Quam vastitatem & summè admirandam molem, fructuumq; inexplicabilem copiam, quis alie?

aliter? quis immensum illud corpus sustinet? quis
 radices fulcit ac firmat aduersus violentissimam ^{Deū omni...}
 ventorum rabiem & horrida fulmina, quæ vel ^{firmare & su-}
 prodigiosas turres funditus euertunt, & solo ad ^{stinere.}
 æquant? vnus sanè est Deus Optimus Maximus,
 qui mirabilia facit solus, quæcunque sunt in cœ-
 lo, aëre, terra, mari, & profundis abyssi: cui hor-
 nor, & gloria in omne æuum.

DE HOMINIS SYMMETRIA,
 PROPORTIONE ET COM-
 menſuratione.

ANTONIVS MIZALDVVS
 LECTORI.

E hîc paginas aliquot
 inanes & suo fructu vi-
 duas ac steriles, ceu
 Prætoris album, vide-
 res, pretium operæ fa-
 cturum me putauî, si
 eas, absolutis Horten-
 sibus, alia memorabili
 doctrina quapiam re-
 plerem, & in tuam gra-
 tiam illustrarem. Ea

itaque esto de Hominis symmetria & mensura
 admirabili: vt noscat vnusquisque suum corpus
 aliud nihil esse, quàm Harmonicum quoddam
 instrumentum omnibus suis numeris absolutis-
 simum.

Imprimis itaque cogitandum tibi proponi-
 mus,

R 4

mus,